

Valstybinis psichikos sveikatos centras

2013-ŪJŲ METŲ VEIKLOS PLANO VYKDYTŲ PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

Visuomenės sveikatos stiprinimas programos (kodas 02.010) priemonių vykdymas (I pusmetį atlikti darbai):

Priemonė 01-02-01 Dalyvauti gerinant visuomenės psichikos sveikatos priežiūros reglamentavimą, įgyvendinti visuomenės psichikos sveikatos gerinimo priemones ir metodiškai vadovauti jas įgyvendinantiems subjektams

1.1. Europos komisijos renginiuose dalyvavo O. Davidonienė: Sveikatos ir vartotojų generalinio direktorato Liuksemburge 2013 m. kovo 19-21 d. organizuotame ekspertų grupės susitikimą psichikos sveikatai ir gerbūviui; EK Vidaus reikalų generalinio direktorato organizuotuose radikalizacijos supratimo tinklo „Sveikatos“ darbo grupės susitikimuose balandžio 17-19 d. Berlyne (Vokietija) ir birželio 27-29 d. Barselonoje (Ispanija); Lapkričio 21-22 d. Liuksemburge Europos Komisijos Sveikatos ir vartotojų generalinio direktorato vykusiame ekspertų grupės psichikos sveikatai ir gerbūviui susitikime, kurio metu buvo aptarti visų ES valstybių-narių dalyvavimas bendrame projekte skirtame bendriems veiksams siekiant gerinti gyventojų psichikos sveikatą ir gerbūvį.

O. Davidonienė dalyvavo ir atstovavo Lietuvai rugsėjo 16-19 d. Izmiere (Turkija) vykusiame PSO Europos regiono komiteto 63-oje sesijoje.

SAM balandžio 17 d. vykusiame telekonferencija su Jurgen Schafte (Europos Komisija) dėl Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai konferencijos „Psichikos sveikata: iššūkiai ir galimybės“ organizavimo organizavimo dalyvavo VPSC specialistai.

Birželio 11–12 d. Helsinkyje, Spalio 9 d. Vilniuje projekto „Joint Action on Mental Health“ 8-ojo darbo paketo „Psichikos sveikata visose politikose“ partnerių susitikimuose, dalyvavo Informacijos ir ryšių skyriaus specialistas. Organizatorius – The Joint Action on Mental Health and Well-being. Valstybinis psichikos sveikatos centras yra bendradarbiavimo partneris.

Spalio 21 d. Bukarešte vykusiame tarptautinės organizacijos Mental Health Europe mokymuose Nacionaliniams centrams (National Focal Points) dalyvavo Informacijos ir ryšių skyriaus specialistas.

1.2. Nacionalinės sveikatos tarybos narė O. Davidonienė dalyvavo: 2013.01.17 Seime Nacionalinės sveikatos tarybos Metinio pranešimo skaityme; 2013.02.19 NST išvažiuojamajame posėdyje Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamente; 2013.04.10 Seime vykusiame posėdyje „Dėl visuomenės gyvensenos ir elgesio keitimo, motyvacijos sveikai gyvensenai didinimo; 2013.09.24. Nacionalinės sveikatos tarybos posėdyje „Dėl psichikos sveikatos stiprinimo ir psichikos sutrikimų bei savižudybių prevencijos“, kuris vyko LR Seime; 2013.11.26 LR Seime vykusiame posėdyje „Dėl modernios visuomenės sveikatos sampratos ugdymo“.

1.3. Išnagrinėta ir atsakyta į 49 asmenų skundų (prašymų): 34 gautų paštu ir 15 el. paštu.

1.4. Dalyvauta darbo grupių veikloje, pasitarimuose, rengiant teisės aktų, programų projektus bei kitus dokumentus:

1) Sveikatos apsaugos ministro 2013 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. V-253 sudarytoje darbo grupėje pasiūlymams dėl Vilniaus, Kauno, Klaipėdos Šiaulių ir Panevėžio priklausomybės ligų centrų reorganizavimo parengti dirba VPSC direktorė O. Davidonienė (darbo grupės pirmininko pavaduotoja) ir vyr. specialistė D. Šulienė (sekretorė). Vyko 3 darbo grupės posėdžiai, parengti posėdžio protokolai, apibendrinta priklausomybės ligų centrų pateikta medžiaga, pateikti pasiūlymai;

2) Dalyvauta sveikatos apsaugos ministro 2013-02-04 įsakymu V-126 sudarytos darbo grupės „Dėl darbo grupės socialinės reklamos projekto-akcijos „Saugok save“ techninei specifikacijai parengti sudarymo“ veikloje. Darbo grupė įvykdė jai pavestą užduotį - parengė techninę specifikaciją;

3) Dalyvauta sveikatos apsaugos ministro 2013 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. V-127 sudaryta darbo grupė „Dėl darbo grupės dokumentinio filmo apie savižudybių prevenciją sukūrimo ir transliavimo techninei specifikacijai parengti sudarymo“ darbe: pateiktas ministrui siūlymas praplėsti akcijos „Saugok save“ savižudybių prevencijos dalį, o dokumentinio filmo atsisakyti.

4) Sveikatos apsaugos ministro 2013 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. V-176 sudarytoje darbo grupėje „Dėl nevyriausybių organizacijų, dalyvaujančių sveikatos stiprinimo veikloje, konkursui pateiktų projektų vertinimo komisijos sudarymo“ dirbo 5 VPSC specialistai, kurie įvertino 87 projektus;

5) VPSC direktorė O. Davidonienė dalyvauja darbo grupės „Dėl modernių bendruomenių psichiatrijos paslaugų (psichosocialinės, reabilitacijos paslaugų ir mobilių krizių intervencijos paslaugų ir

mobilių krizių intervencijos paslaugų) diegimo ir apmokėjimo tvarkai parengti" veikloje: 2013-06-20 vyko posėdis.

6) Liepos 17 d. Sveikatos apsaugos ministerijoje vyko darbo grupės posėdis, sudarytos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. V-701 „Dėl darbo grupės Pasaulio sveikatos organizacijos Europos regiono komiteto sesijai pasirengti sudarymo". Dalyvavo VPSC direktorė O. Davidonienė ir Psichikos sveikatos skyriaus specialistas;

7) Liepos 5 d. Sveikatos apsaugos ministerijoje vyko darbo grupės, sudarytos medicinos paslaugų teikimui Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai metu organizuoti, pasitarimas. Dalyvavo VPSC direktorė O. Davidonienė;

8) Liepos 9 d. ir rugpjūčio 29 d. Sveikatos apsaugos ministerijoje vyko darbo grupės, sudarytos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. V-645 Psichikos sveikatos strategijos įgyvendinimo ir savižudybių prevencijos veiksnių planui parengti, posėdžiai. Dalyvavo VPSC direktorė O. Davidonienė ir Psichikos sveikatos skyriaus specialistas;

9) Rugsėjo 4 ir 17 d. Sveikatos apsaugos ministerijoje vyko darbo posėdžiai grupės, sudarytos sveikatos apsaugos ministro 2013-08-29 įsakymu Nr. V-830 „Dėl socialinės reklamos kampanijos „Saugok save" vaizdo, audio klipų ir judriųjų skydelių sukūrimo paslaugų sutarčių [...] vykdymo priežiūros darbo grupės sudarymo". Dalyvavo Priklausomybės ligų bei Psichikos sveikatos skyrių specialistai;

10) VPSC direktorė O. Davidonienė dalyvauja darbo grupės „Dėl modernių bendruomenių psichiatrijos paslaugų (psichosocialinės, reabilitacijos paslaugų ir mobilių krizių intervencijos paslaugų ir mobilių krizių intervencijos paslaugų) diegimo ir apmokėjimo tvarkai parengti" veikloje, vyko 3 posėdžiai;

11.) Rugsėjo 11 d. Sveikatos apsaugos ministerijoje vyko darbo grupės posėdis, sudarytos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. V-217 „Dėl darbo grupės Psichiatrijos specializuotų ambulatorinių sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų tvarkos aprašo projektui parengti sudarymo“. Dalyvavo Psichikos sveikatos skyriaus vyr. specialistas;

12.) Sveikatos apsaugos ministerijoje pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai 2013 m. koordinavimo pakomitečio posėdžiuose dalyvavo VPSC direktorė O. Davidonienė.

Dalyvauta daugelyje posėdžių ir pasitarimuose, organizuotuose Sveikatos apsaugos ministerijos, Lietuvos Respublikos Seimo Narkomanijos ir alkoholizmo prevencijos komisijos ir Sveikatos reikalų komiteto, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento, bei kituose.

1.5. Renginių specialistams (visuomenės sveikatos, psichikos sveikatos priežiūros) psichikos sveikatos, priklausomybės ligų prevencijos klausimais organizavimas (konferencijos, seminarai, paskaitos):

1.5.1. Vykdytos Sveikatos specialistų, prisidedančių prie sergamumo ir mirtingumo nuo pagrindinių neinfekcinių ligų mažinimo, kvalifikacijos kėlimo programos priemonės, pavestos Valstybiniam psichikos sveikatos centrai: organizuoti 5 specialistų tobulinimosi kursai, iš viso įvykdyti 14 grupių specialistų mokymai;

Spalio 2-4 d. Palangoje vyko VIII Tarptautinė teismo psichiatrijos konferencija „Tikrovės atspindys - norma ir patologija". Pirmininkavo VPSC direktorė O. Davidonienė. Organizatoriai: Sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos teismo psichiatrijos asociacija, Valstybinė teismo psichiatrijos tarnyba prie SAM, Lietuvos psichiatrų asociacija, Vilniaus universitetas, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Valstybinis psichikos sveikatos centras.

Taip pat VPSC su Ambulatorinių psichikos sveikatos centrų asociacija 2013-03-14 organizavo seminarą „Problemos ir aktualijos psichikos sveikatos centrų veikloje“ (vyko Kauno savivaldybės salėje), kuriame VPSC direktorė O. Davidonienė skaitė pranešimą „Psichikos sveikatos centrų darbo organizavimo aktualijos“.

1.5.2 Dalyvavimas organizuojant Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai ekspertinio lygmens susitikimą – konferenciją „Psichikos sveikata: iššūkiai ir galimybės“: VPSC specialistai dirbo darbo grupėje, kuri parengė paraišką EK dėl konferencijos finansavimo; dalyvavo vykdomojo komiteto ir mokslinio komiteto posėdžiuose dėl konferencijos „Psichikos sveikata: iššūkiai ir galimybės" organizavimo.

Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai konferencija „Psichikos sveikata: iššūkiai ir galimybės“, skirta psichikos sveikatos ekspertams, mokslininkams bei politikos formuotojams vyko spalio 10–11 d. Vilniuje.

1.6. Informacinės ir kitos medžiagos specialistams parengimas ir skelbimas įstaigos interneto tinklalapyje:

1.6.1. Parengti ir paskelbti VPSC interneto svetainėje 4 informaciniai biuleteniai "Nėra sveikatos be psichikos sveikatos".

1.6.2. Savižudybių prevencijai parengtas plakatas „Kartu apie pasaulį“, kuris paskelbtas įstaigos interneto svetainėje

1.7. Lapkričio 8 d. forume „Renkuosi būti sveikas“, kuris vyko Šeduvos miesto seniūnijos posėdžių salėje, dalyvavo ir pasisakė Priklausomybės ligų skyriaus specialistas. Organizatoriai – Asociacija Vėriškių bendruomenė, Radviliškio rajono savivaldybė ir Visuomenės sveikatos biuras.

1.8. Projekto „Psichikos sveikatos paslaugų teisinio reglamentavimo vertinimas ir vaikų psichikos sveikatos paslaugų optimizavimas“, projekto kodas Nr.VP1-4.3-VRM-02-V-05-008, finansavimo ir administravimo sutartis 2012-11-30 d. Nr.VP1-4.3-VRM-02-V-05-008, įgyvendinimas:

- Viena projekto veikla įgyvendinta – parengta Vaikų psichikos sveikatos koncepcija, atsižvelgiant į CAMHEE projekto rezultatus.

- Projekto finansavimo ir administravimo sutartimi 2012-11-30 Nr.VP1-4.3-VRM-02-V-05-008 nustatytas projekto įgyvendinimo pabaigos terminas yra 2014 m. kovo mėn. 30 d., veikla „Tėvystės įgūdžių ugdymo ir tėvų konsultavimo programų paketo, skirto trimis grupėms, parengimas“ vykdoma, šios veiklos įgyvendinimo pabaiga numatyta 2014 m.

1.9 Projektas „Visuomenės psichikos sveikatos rizikos veiksnių studija ir prevencinių priemonių planavimo krypties nustatymas“, projekto kodas Nr.VP1-4.3-VRM-02-V-05-002, finansavimo ir administravimo sutartis 2011-06-16 d. Nr.VP1-4.3-VRM-02-V-05-002, įgyvendintas, parengta projekto įgyvendinimo ataskaita, kuri 2013-07-02 pateikta VšĮ Europos socialinio fondo agentūrai.

Įgyvendinant šį projektą, buvo atliktos mokslinės studijos, o jų duomenys publikuoti leidinyje patalpinti VPSC interneto svetainėje www.vpsc.lt ir paskelbti Sveikatos apsaugos ministerijos interneto svetainėje (<http://www.sam.lt/index.php?849091550>).

Priemonė 01-02-04 Organizuoti teisės aktų, reglamentuojančių psichikos sveikatą, vertinimo studijos atlikimą ir teisės aktų žinyno parengimą, drauge parengti rekomendacijas, kaip derinti teisės aktus (valstybės ir savivaldos lygmeniu, įskaitant tarpžinybinį bendradarbiavimą, ir tarptautiniu lygmeniu)

2.8. Ši priemonė vykdoma, įgyvendinant projektą „Psichikos sveikatos paslaugų teisinio reglamentavimo vertinimas ir vaikų psichikos sveikatos paslaugų optimizavimas“, projekto kodas Nr.VP1-4.3-VRM-02-V-05-008 (įstaigos veiksmas 1.8.), nustatytas projekto įgyvendinimo pabaigos terminas yra 2014 m. kovo mėn. 30 d.. Projekto veikla „Teisės aktų, reglamentuojančių psichikos sveikatą, vertinimo studijos atlikimas ir teisės aktų žinyno parengimas“ vykdoma, šios veiklos įgyvendinimo pabaiga numatyta 2014 m.

Priemonė 01-02-05 Organizuoti tėvystės įgūdžių ugdymo ir tėvų konsultavimo programų, skirtų šeimoms, kuriose bent vienas iš vaikų turi psichikos sutrikimą, ir kitoms šeimoms, susiduriančioms su psichikos sveikatos rizikos veiksniais, parengimą

3.9. Ši priemonė vykdoma, įgyvendinant projektą „Psichikos sveikatos paslaugų teisinio reglamentavimo vertinimas ir vaikų psichikos sveikatos paslaugų optimizavimas“, projekto kodas Nr.VP1-4.3-VRM-02-V-05-008 (įstaigos veiksmas 1.8.), nustatytas projekto įgyvendinimo pabaigos terminas yra 2014 m. kovo mėn. 30 d.. Projekto veikla „Tėvystės įgūdžių ugdymo ir tėvų konsultavimo programų paketo, skirto trimis grupėms, parengimas“ vykdoma, šios veiklos įgyvendinimo pabaiga numatyta 2014 m.

Priemonė 02-01-01 Propaguoti sveiką gyvenseną, psichikos sveikatos ligų bei priklausomybių prevencijos žinias

4.1. Organizuota kampanija Pasaulio dienai be tabako paminėti: parengtas informacinis pranešimas „Drausime tabako gaminių reklamą, rėmimą ir skatinimą“, Pasaulio dienai be tabako skirtas PSO plakatas ir vaizdo klipas patalpinti VPSC tinklapyje, VPSC kaip akcijos „Gimiau nerūkantis“ partneris dalyvavo akcijoje - Vilniaus m. klinikinėje ligoninėje pasveikinta 10 naujagimių, informacinis pranešimas apie akciją patalpintas VPSC tinklapyje.

4.2. Organizuota kampanija Tarptautinei nerūkymo dienai paminėti: parengtas informacinis pranešimas „Lapkričio 21-oji – Tarptautinė nerūkymo diena“, patalpintas Valstybinio psichikos sveikatos centro, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento, Sveikatos apsaugos ministerijos tinklapiuose.

4.3. Organizuota informacinė akcija „Rinkis sveikatą savo gyvenimo svaiguliu, o ne narkotikus“: parengtas tarptautinei kovos su narkomanija ir narkotikų kontrabanda dienai paminėti skirtas informacinis pranešimas pagal Jungtinių Tautų Narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuro inicijuotą informacinę kampaniją „Rinkis sveikatą savo gyvenimo svaiguliu, o ne narkotikus“, kuris patalpintas VPSC tinklapyje. Informacija išplatinta organizacijoms, dirbančioms su vaikais bei šeimomis, siekiant atkreipti dėmesį į psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos vykdymo svarbą vasaros metu.

4.4. Organizuota kampanijos Pasaulinei psichikos sveikatos dienai paminėti, skirtos plačiajai visuomenei bei specialistams dirbantiems psichikos sveikatos srityje, Šiais metais Pasaulinė psichikos sveikatos diena buvo dedikuota pagyvenusiems žmonėms ir jų psichikos sveikatai: Spalio 10–11 d. Vilniuje organizuotoje pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai konferencijoje „Psichikos sveikata: iššūkiai ir galimybės“ skirtoje psichikos sveikatos ekspertams, mokslininkams bei politikos formuotojams, sveiko senėjimo tema pranešimą skaitė Suomijos Nacionalinio sveikatos ir gerovės instituto atstovė Fredrica Nyquist.

4.5. Organizuota kampanija Pasaulinei savižudybių prevencijos dienai paminėti, skirtos plačiajai visuomenei bei specialistams dirbantiems psichikos sveikatos srityje: savižudybių prevencijai parengtas plakatas „Kartu apie pasaulį“, kuris paskelbtas įstaigos interneto svetainėje; parengta ir įstaigos interneto svetainėje paskelbta informacija savižudybių prevencijai „Savižudybių prevencijos galimybės“.

4.6. Tęstinę bendrumo akciją „Kalėdinis sveikinimas vienišam žmogui“ VPSC organizavo jau aštuntus metus. Jos metu visi geros valios žmonės, ypač jaunimas, kviečiami pasidalinti savo dėmesiu, atjauta, širdies šiluma, geru žodžiu su likimo nuskriaustais žmonėmis. Mes raginame nepagailėti laiko ir sukurti sveikinimą bei šventinį palinkėjimą nepažįstamam vienišam žmogui, kurio jau niekas nelanko, kuriam niekas nerašo, neskambina.

Šiomet ypatingą dėmesį atkreipėme ir į gyvenimo pakraščius nublokštus, likimo nuskriaustus žmones – benamius. Tikėtis, kad šis dėmesys jiems iš esmės pakeistų jų gyvenimą – sunku, tačiau manome, kad gal privers susimąstyti apie savo likimą – kodėl jis toks? Apie kažkada turėtą šeimą, artimuosius, kurie dėl įvairių priežasčių išsibarstė gyvenimo ieškojimuose ir praradimuose – kur jie dabar? Gal suvirpins sieloje bent vieną stygą ir patiems tapti geresniais, nešiukšlinti aplinkos, gerbti kito darbą.

Akcijos sėkmę vertiname iš grįžtamojo ryšio, t. y. akcijos dalyvių laiškų ir nuotraukų. Šiomet aktyviausiai dalyvavo moksleiviai, jų mokytojai, studentai ir atskiros bendruomenės iš Vilniaus, Kauno, Šiaulių, Alytaus, Marijampolės, Utenos ir Šalčininkų rajonų. Užsimezgęs glaudus ryšys su akcijos dalyviais ir jų pasakojimai leidžia daryti prielaidą, kad mūsų – akcijos organizatorių – iškelti uždaviniai (diegti paramos, supratimo ir pagalbos vienišam žmogui (ir nepažįstamam) samprata; ugdyti dorines nuostatas, atsakomybę už save ir savo artimuosius; mokyti suvokti ir atpažinti ne tik savo, bet ir kitų vidinius išgyvenimus; skatinti vaikų ir jaunimo pasitikėjimą, tarpusavio supratimą bei bendravimą) – teisingi ir labai aktualūs.

Išsamesnė informacija apie akciją patalpinta VPSC internetinėje svetainėje www.vpsc.lt (socialinio tinklalapio „Facebook“ profilyje „Būkim“).

4.7. Informacijos sveikatos priežiūros specialistams ir visuomenei apie įstaigos veiklą rengimas, platinimas žiniasklaidoje (specializuotiems medicinos, švietimo tinklalapiams ir periodiniams leidiniams), skelbimas įstaigos interneto svetainėje, svetainės aptarnavimas:

1) VPSC darbuotojai dalyvavo ir pasisakė aktualiais psichikos sveikatos klausimais 5 televizijos ir 7 radijo laidose, buvo parengti ir publikuoti 2 straipsniai, bei teikta informacija 6 straipsniams žiniasklaidos leidiniams.

2) 2013 m. kovo 11-17 d. Lietuvoje buvo minima tarptautinė „Smegenų pažinimo savaitė“, kurios tikslas - stiprinti susidomėjimą smegenų tyrimais, skleisti žinias apie smegenų veiklą bei neuromokslų pasiekimus visuomenei. Šių metų „Smegenų pažinimo savaitės“ tema – „Sizofrenija: ką žinome, kaip sužinome, kaip elgiamės?“, kurios renginius koordinavo ir kartu su partneriais įgyvendino Lietuvos neuromokslų asociacija. Partneris VPSC 2013-03-13 organizavo atvirų durų dieną, kurioje paskaitą visuomenei „Kai šeimos narys serga psichikos liga“ skaitė VPSC vyr. specialistė dr. J. Stanislavovienė.

3) Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro organizuotame seminare „Rūkymo prevencija Lietuvoje: metodai ir praktika“ skaitytas pranešimas tema „Ugdymo specialisto vaidmuo, vykdamas rūkymo prevenciją“ (D.Šulienė);

4) Humanistinės ir egzistencinės psichoterapijos instituto organizuotame seminare psichologams, psichoterapeutams skaitytas pranešimas apie netiesioginę priklausomybę (L. Ignatavičiūtė);

5). Birželio 26 d. Sveikatos apsaugos ministerijoje vyko Valstybinės sveikatos reikalų komisijos prie LR Vyriausybės posėdis. Pranešimą „Psichikos sveikatos strategija, jos įgyvendinimas ir savižudybių problema" skaitė VPSC direktorė O. Davidonienė. Organizatorius - Sveikatos apsaugos ministerija.

6) Gegužės 14 d. Vilniuje vyko seminaras „Rūkymo prevencija Lietuvoje: metodai ir praktika". Pranešimą „Ugdymo specialisto vaidmuo, vykdamas rūkymo prevenciją" skaitė Psichikos sveikatos skyriaus specialistė. Organizatorius - Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras.

7) Gegužės 10 d. Kaune vyko Antroji kasmetinė tarptautinė konferencija „Šizofrenijos aktualijos šiandienos kontekste". Pranešimą „Tęstinio šizofrenijos gydymo aktualijos: Lietuva Europos kontekste" skaitė VPSC direktorė O. Davidonienė. Organizatoriai - Lietuvos sveikatos mokslų universitetas.

8) Kovo 28 d. Užsienio reikalų ministerijoje vyko 2013 m. konsulinių pareigūnų mokymai. Paskaitą „Konsulinės pagalbos psichikos ligoniams teikimo ypatumai. Keitimasis informacija su psichiatrijos įstaigomis" skaitė VPSC direktorė O. Davidonienė. Organizatorius – Užsienio reikalų ministerija.

9.) Rugsėjo 24 d. Nacionalinės sveikatos tarybos posėdyje „Dėl psichikos sveikatos stiprinimo ir psichikos sutrikimų bei savižudybių prevencijos", kuris vyko LR Seime, pranešimą „Psichikos sveikata - nacionalinės svarbos tarpžinybinė problema" skaitė VPSC direktorė O. Davidonienė.

10.) Rugsėjo 2-5 d. Vilniuje vykusiame susitikime su specialistais iš Tadžikistano pranešimą „Priklausomybės ligų gydymo stebėsenos organizavimas valstybės lygyje" skaitė Priklausomybės ligų skyriaus specialistė. Organizatorius - VU Medicinos fakultetas Visuomenės sveikatos institutas, Vilniaus priklausomybės ligų centras, Euroasian Harm Reduction Network.

11.) Rugpjūčio 30-31 d. Palangoje vykusiame VIII Baltijos šalių biologinės psichiatrijos ir psichofarmakologijos simpoziume „Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo sutrikimų gydymas: psichoterapija ir medikamentai" pranešimą „Priklausomybių ir jų komplikacijų paplitimas Lietuvoje" skaitė VPSC direktorė O. Davidonienė.

12.) Gruodžio 16 d. LR Seime vyko tarptautinė konferencija „Nauja ES kovos su narkotikais strategija. Tikslai ir lūkesčiai“. Pirmininkavo bei pranešimą „Alkoholio kontrolės politikos bei alkoholio vartojimo daromos žalos vertinimas" skaitė VPSC direktorė O. Davidonienė. Konferencijos organizatoriai: LRS Sveikatos reikalų komitetas, LRS Narkomanijos ir alkoholizmo prevencijos komisija, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras.

Priemonė 02-02-02 Vykdyti stebėseną, tyrimus ir kaupti psichikos sveikatos priežiūros srities informaciją

5.1. Valstybinis psichikos sveikatos centras vykdė 107 psichikos sveikatos centrų, 27 psichiatrijos stacionarų ir 5 priklausomybės ligų centrų veiklos stebėseną: surinko metines ataskaitas už 2012 m., parengė suvestines metines ataskaitas, rodiklių lenteles ir duomenis pateikė Higienos institutui (Sveikatos apsaugos ministro įsakymo „Dėl sveikatos priežiūros įstaigų veiklos apskaitos ir atskaitomybės tvarkos“ (Žin., 1999, Nr. 103-2972; 2006, Nr. 125-4766; 2009, Nr. 149-6685; 2012, Nr. 93-4805) vykdymas).

5.2. Užtikrinamas Asmenų, kurie kreipiasi į asmens sveikatos priežiūros įstaigas dėl psichikos ir elgesio sutrikimų vartojant narkotines ir psichotropines medžiagas stebėsenos informacinės sistemos (ASIS) eksploatavimas ir vykdoma stebėseną: įvykdytas ASIS programinės įrangos palaikymo paslaugų iki 2013-12-31 pirkimas (sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 1 d. įsakymo Nr.V-636 „Dėl Asmenų, kurie kreipiasi į asmens sveikatos priežiūros įstaigas dėl psichikos ir elgesio sutrikimų, vartojant narkotines ir psichotropines medžiagas, stebėsenos tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr.88-3496; 2010, Nr. 157-8004; 2011, Nr. 89-4288) vykdymas).

Spalio 17 d. Klaipėdos psichikos sveikatos centre, spalio 24 d. Valstybiniame psichikos sveikatos centre, lapkričio 7 d. Kauno apskrities priklausomybės ligų centre, lapkričio 21 d. Panevėžio priklausomybės ligų centre, lapkričio 28 d. Šiaulių centro poliklinikoje vyko Asmenų, kurie kreipiasi į asmens sveikatos priežiūros įstaigas dėl psichikos ir elgesio sutrikimų vartojant narkotines ir psichotropines medžiagas, stebėsenos informacinės sistemos naudotojų, specialistų, dirbančių su priklausomais nuo psichiką veikiančių medžiagų vartojimo asmenimis, mokymai, kuriuose pranešimus skaitė Priklausomybės ligų skyriaus specialistai. Mokymų organizatoriai: Valstybinis psichikos sveikatos centras bei Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas.

5.3. Vykdoma Asmenų, kurie kreipiasi į asmens sveikatos priežiūros įstaigas dėl psichikos ir elgesio sutrikimų vartojant narkotines ir psichotropines medžiagas stebėseną (ASIS): surinkti duomenys iš 143 asmens sveikatos priežiūros įstaigų, atlikta duomenų analizė, apibendrinimas, rengiamos išvados tačiau dar tikslinami ir renkami papildomi 2012 m. duomenys (sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 1 d.

įsakymo Nr.V-636 „Dėl Asmenų, kurie kreipiasi į asmens sveikatos priežiūros įstaigas dėl psichikos ir elgesio sutrikimų, vartojant narkotines ir psichotropines medžiagas, stebėsenos tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr.88-3496; 2010, Nr. 157-8004; 2011, Nr. 89-4288) vykdymas).

5.4. Parengta informacija apie prevencijos veiklą savivaldybėse (apie 2012 m. savivaldybių, psichikos sveikatos priežiūros įstaigų įgyvendintas psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos priemonės, projektus, programas surinkimas, analizė, apibendrinta informacija) paskelbta interneto svetainėje.

Priemonė 02-02-04 Atlikti alkoholio kontrolės politikos ir alkoholio vartojimo daromos žalos vertinimą (ES paramos lėšomis finansuojamo projekto „Alkoholio kontrolės politikos vertinimas, alkoholio vartojimo daromos žalos vertinimas“, Nr. VP1-4.3-VRM-02-V-05-001, finansavimo ir administravimo sutartis 2011-03-29 d. Nr.VP1-4.3-VRM-02-V-05-001 įgyvendinimas)

6.1. Projekto veiklos yra įvykdytos. Įgyvendinant projektą buvo parengtos 3 studijos, vykdytas epidemiologinis sociologinis tyrimas bei parengtas spaudai ir išleistas leidinys „Alkoholio kontrolės politikos vertinimas, alkoholio vartojimo daromos žalos vertinimas“ (200 egz. tiražas, išleido VŠĮ „Sorre“). Parengta projekto įgyvendinimo ataskaita, kuri pateikta patvirtinimui VŠĮ Europos socialinio fondo agentūrai.

Įgyvendinant šį projektą, buvo atliktos mokslinės studijos, o jų duomenys publikuoti leidinyje patalpinti VPSC interneto svetainėje www.vpsc.lt ir paskelbti Sveikatos apsaugos ministerijos interneto svetainėje (<http://www.sam.lt/index.php?849091550>).

Priemonė 02-03-01 Vykdyti, organizuoti bei tobulinti visuomenės sveikatos priežiūros specialistų mokymus ir kvalifikacijos kėlimą

7.1. Įgyvendinamas ES paramos ir bendrojo finansavimo lėšomis finansuojamas projektas „Sveikatos specialistų kvalifikacijos kėlimo programa“, projekto kodas VP1-1.1-SADM-10-V-01-005, finansavimo ir administravimo sutartis 2009-05-22 Nr. VP1-1.1-SADM-10-V-01-005/D4-117/11 (Sveikatos specialistų, prisidedančių prie sergamumo ir mirtingumo nuo pagrindinių neinfekcinių ligų mažinimo, kvalifikacijos kėlimo programos priemonių, pavestų Valstybiniam psichikos sveikatos centrai, vykdymas). Organizuoti 5 specialistų tobulinimosi kursai – vykdyti specialistų mokymai 14 grupių. Specialistai tobulino žinias ir dalyvaudami tarptautinėse konferencijose Lietuvoje ir užsienyje. Nustatytas projekto įgyvendinimo pabaigos terminas - 2013 m. gruodžio mėn. 30 d., todėl nustatyta tvarka 2014 m. sausio mėn. parengta projekto įgyvendinimo ataskaita, kuri pateikta patvirtinimui VŠĮ Europos socialinio fondo agentūrai (2014-01-14)..

(Metinio veiklos plano ataskaitos forma)

VALSTYBINIS PSICHIKOS SVEIKATOS CENTRAS

2013-ŪJŪ METŲ METINIO VEIKLOS PLANO ATASKAITA

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Įstaigos veiksmo pavadinimas	Proceso ir/ar indėlio vertinimo kriterijai	Vertinimo kriterijų reikšmės			Vertinimo kriterijų planinių reikšmių nepasiekimo/viršijimo priežastys
				Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdyta (%)	
VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMA 02.010 (programos pavadinimas)							
01-02-01	Dalyvauti gerinant visuomenės psichikos sveikatos priežiūros reglamentavimą, įgyvendinti visuomenės psichikos sveikatos gerinimo priemones ir metodiškai vadovauti jas įgyvendinantiems subjektams	1.1. Dalyvavimas ir atstovavimas Lietuvai Europos Komisijos ir tarptautinės organizacijos Mental Health Europe (Europos Komisijos partnerio) renginiuose, skirtuose Europos Sąjungos šalių ekspertams; dalyvavimas partnerio teisėmis PSO renginiuose visuomenės psichikos sveikatos ir psichikos sveikatos priežiūros klausimais	Dalyvauta renginiuose (vnt.) - 8	8	8	100	
		1.2. Dalyvavimas Nacionalinės sveikatos tarybos darbe	Dalyvauta posėdžiuose (vnt.) -1/1/1/1/	4	4	100	
		1.3. Asmenų prašymų (skundų) nagrinėjimas pagal kompetenciją	Išnagrinėti prašymai (skundai) (proc.) - 100.	100	100	100	
		1.4. Dalyvavimas darbo grupių veikloje, pasitarimuose, rengiant teisės aktų, programų projektus bei kitus dokumentus	Dalyvauta darbo grupių veikloje (proc.) - 100	100	100	100	

		1.5. Renginių specialistams (visuomenės sveikatos, psichikos sveikatos priežiūros) psichikos sveikatos, priklausomybės ligų prevencijos klausimais organizavimas (konferencijos, seminarai, paskaitos)					
		1.5.1. Sveikatos specialistų, prisidedančių prie sergamumo ir mirtingumo nuo pagrindinių neinfekcinių ligų mažinimo, kvalifikacijos kėlimo programos priemonių, pavestų Valstybiniam psichikos sveikatos centrui, vykdymas	Organizuoti specialistų tobulinimosi kursai (vnt.) - 5	5	5	100	
		1.5.2. Dalyvavimas Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai ekspertinio lygmens susitikimo – konferencijos „Psichikos sveikata: iššūkiai ir galimybės“ organizavime	Suorganizuota konferencija (vnt.) - 1	1	1	100	
		1.6. Informacinės ir kitos medžiagos specialistams parengimas ir skelbimas įstaigos interneto tinklalapyje					
		1.6.1. Informacinių biuletenių "Nėra sveikatos be psichikos sveikatos" parengimas	Parengti biuleteniai ir paskelbti interneto svetainėje (vnt.) -1/1/1/1/	4	4	100	
		1.6.2. Plakato savižudybių prevencijai parengimas	Plakatas papaskelbtas interneto svetainėje (vnt.) -1	1	1	100	
		1.7. Dalyvavimas organizuotuose renginiuose su savivaldybių ir savivaldybių visuomenės sveikatos biurų atstovais (Lietuvos nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros 2006–2013 metų strategijos įgyvendinimo priemonių 2009–2013 metų plano 1.2. priemonės vykdymas)	Skaityta 1 paskaita (vnt.) -1	1	1	100	

		1.8. Projekto „Psichikos sveikatos paslaugų teisinio reglamentavimo vertinimas ir vaikų psichikos sveikatos paslaugų optimizavimas“, projekto kodas Nr.VP1-4.3-VRM-02-V-05-008, finansavimo ir administravimo sutartis 2012-11-30 d. Nr.VP1-4.3-VRM-02-V-05-008, įgyvendinimas***	Igyvendintos projekto veiklos (vnt.)-2 (Vaikų psichikos sveikatos koncepcijos parengimas, Tėvystės įgūdžių ugdymo ir tėvų konsultavimo programų paketo, skirto trimis grupėms, parengimas)	2	1	70	Viena projekto veikla įgyvendinta – parengta Vaikų psichikos sveikatos koncepcija, atsižvelgiant į CAMHEE projekto rezultatus. Projekto finansavimo ir administravimo sutartimi 2012-11-30 Nr.VP1-4.3-VRM-02-V-05-008 nustatytas projekto įgyvendinimo pabaigos terminas yra 2014 m. kovo mėn. 30 d.: veikla „Tėvystės įgūdžių ugdymo ir tėvų konsultavimo programų paketo, skirta trimis grupėms, parengimas“ vykdoma, šios veiklos įgyvendinimo pabaiga numatyta 2014 m.
		1.9. Projekto „Visuomenės psichikos sveikatos rizikos veiksnių studija ir prevencinių priemonių planavimo krypties nustatymas“, projekto kodas Nr.VP1-4.3-VRM-02-V-05-002, finansavimo ir administravimo sutartis 2011-06-16 d. Nr.VP1-4.3-VRM-02-V-05-002, įgyvendinimas	Pateikta projekto įgyvendinimo ataskaita (vnt.) -1	1	1	100	

01-02-04	Organizuoti teisės aktų, reglamentuojančių psichikos sveikatą, vertinimo studijos atlikimą ir teisės aktų žinyno parengimą, drauge parengti rekomendacijas, kaip derinti teisės aktus (valstybės ir savivaldos lygmeniu, įskaitant tarpžinybinį bendradarbiavimą, ir tarptautiniu lygmeniu)*	2.8. Teisės aktų, reglamentuojančių psichikos sveikatą, vertinimo studijos atlikimo organizavimas ir teisės aktų žinyno parengimas, drauge parengiant rekomendacijas, kaip derinti teisės aktus (valstybės ir savivaldos lygmeniu, įskaitant tarpžinybinį bendradarbiavimą, ir tarptautiniu lygmeniu)	Atlikus teisės aktų, reglamentuojančių psichikos sveikatą, vertinimo studiją, parengtas teisės aktų žinynas ir rekomendacija, kaip derinti teisės aktus (vnt.)-1*	1		70	Ši priemonė vykdoma, įgyvendinant projektą „Psichikos sveikatos paslaugų teisinio reglamentavimo vertinimas ir vaikų psichikos sveikatos paslaugų optimizavimas“, projekto kodas Nr.VP1-4.3-VRM-02-V-05-008 (įstaigos veiksmas 1.8.), nustatytas projekto įgyvendinimo pabaigos terminas yra 2014 m. kovo mėn. 30 d.. Projekto veikla „Teisės aktų, reglamentuojančių psichikos sveikatą, vertinimo studijos atlikimas ir teisės aktų žinyno parengimas“ vykdoma, šios veiklos įgyvendinimo pabaiga numatyta 2014 m.
01-02-05	Organizuoti tėvystės įgūdžių ugdymo ir tėvų konsultavimo programų, skirtų šeimoms, kuriose bent vienas iš vaikų turi psichikos sutrikimą, ir kitoms šeimoms, susiduriančioms su psichikos sveikatos rizikos veiksniais, parengimą	3.9. Tėvystės įgūdžių ugdymo ir tėvų konsultavimo programų, skirtų šeimoms, kuriose bent vienas iš vaikų turi psichikos sutrikimą, ir kitoms šeimoms, susiduriančioms su psichikos sveikatos rizikos veiksniais, parengimo organizavimas	Parengtų tėvystės įgūdžių ugdymo ir tėvų konsultavimo programų, skirtų šeimoms, kuriose bent vienas iš tėvų turi psichikos sutrikimą, šeimoms, kuriose bent vienas iš vaikų turi psichikos sutrikimą, kitoms šeimoms, susiduriančioms su psichikos sveikatos rizikos veiksniais, skaičius (vnt)-1*	1		70	Ši priemonė vykdoma, įgyvendinant projektą „Psichikos sveikatos paslaugų teisinio reglamentavimo vertinimas ir vaikų psichikos sveikatos paslaugų optimizavimas“, projekto kodas Nr.VP1-4.3-VRM-02-V-05-008 (įstaigos veiksmas 1.8.), nustatytas projekto įgyvendinimo pabaigos terminas yra 2014 m. kovo mėn. 30 d.. Projekto veikla „Tėvystės įgūdžių ugdymo ir tėvų konsultavimo programų paketo, skirto trimis grupėms, parengimas“ vykdoma, šios veiklos įgyvendinimo pabaiga numatyta 2014 m.

02-01-01	Propaguoti sveiką gyvenimą, psichikos sveikatos ligų bei priklausomybių prevencijos žinias	4.1. Per visuomenės informavimo priemones ir kitais būdais skleisti informaciją apie alkoholio vartojimo ir rūkymo žalą sveikatai – rengti ir platinti populiarias publikacijas apie tabako ir alkoholio žalą sveikatai, organizuoti kampaniją Pasaulio dienai be tabako paminėti	Organizuota kampanija (vnt.) - 1	1	1	100	
		4.2. Skatinti rūkančiuosius mesti rūkyti ir teikti tokiems asmenims pagalbą: surengti kampaniją, skirtą Tarptautinei nerūkymo dienai paminėti	Organizuota kampanija (vnt.) - 1	1	1	100	
		4.3. Organizuoti akcijas, pažymint Tarptautinę kovos su narkomanija ir narkotikų kontrabanda dieną	Organizuota akcija (vnt.) - 1	1	1	100	
		4.4. Kampanijos Pasaulinei psichikos sveikatos dienai paminėti, skirtos plačiajai visuomenei bei specialistams dirbantiems psichikos sveikatos srityje, organizavimas	Organizuota kampanija (vnt.) - 1	1	1	100	
		4.5. Kampanijos Pasaulinei savižudybių prevencijos dienai paminėti, skirtos plačiajai visuomenei bei specialistams dirbantiems psichikos sveikatos srityje, organizavimas	Organizuota kampanija (vnt.) - 1	1	1	100	
		4.6. Tęstinės Bendrumo akcijos „Kalėdinis sveikinimas vienišam žmogui“ vykdymas	Organizuota akcija (vnt.) - 1	1	1	100	
		4.7. Informacijos sveikatos priežiūros specialistams ir visuomenei apie įstaigos veiklą rengimas, platinimas žiniasklaidoje (specializuotiems medicinos, švietimo tinklalapiams ir periodiniams leidiniams), skelbimas įstaigos internetiniame tinklalapyje www.vpsc.lt, tinklalapio aptarnavimas	Informacija paskelbta interneto svetainėje (proc.) -100	100	100	100	
02-02-02	Vykdyti stebėseną, tyrimus ir kaupti psichikos sveikatos priežiūros srities informaciją	5.1. Psichikos sutrikimų stebėsenos vykdymas (psichikos sveikatos priežiūros įstaigų 2012 m. ataskaitų surinkimas ir 2012 suvestinės metinės ataskaitos parengimas)	Pateikta suvestinė metinė ataskaita Higienos institutui (vnt.) - 1	1	1	100	

		5.2. Asmenų, kurie kreipiasi į asmens sveikatos priežiūros įstaigas dėl psichikos ir elgesio sutrikimų vartojant narkotines ir psichotropines medžiagas stebėsenos informacinės sistemos (ASIS) eksploatavimas	Užtikrinta ASIS veikla (proc.) - 100	100	100	100	
		5.3. Asmenų, kurie kreipiasi į asmens sveikatos priežiūros įstaigas dėl psichikos ir elgesio sutrikimų vartojant narkotines ir psichotropines medžiagas stebėsenos vykdymas	Atlikta surinktų stebėsenos duomenų analizė, apibendrinimas ir pateiktos išvados (vnt.) - 1	1	1	100	
		5.4. Informacijos apie 2012 m. savivaldybių, psichikos sveikatos priežiūros įstaigų įgyvendintas psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos priemonės, projektus, programas surinkimas, analizė, apibendrintos informacijos skelbimas interneto svetainėje	Parengta informacija apie prevencijos veiklą savivaldybėse paskelbta interneto svetainėje (vnt.) - 1	1	1	100	

02-02-04	Atlikti alkoholio kontrolės politikos ir alkoholio vartojimo daromos žalos vertinimą (ES paramos lėšomis finansuojamo projekto „Alkoholio kontrolės politikos vertinimas, alkoholio vartojimo daromos žalos vertinimas“, Nr. VP1-4.3-VRM-02-V-05-001, finansavimo ir administravimo sutartis 2011-03-29 d. Nr. VP1-4.3-VRM-02-V-05-001 įgyvendinimas)	6.1. Alkoholio kontrolės politikos ir alkoholio vartojimo daromos žalos vertinimo atlikimas (ES paramos lėšomis finansuojamo projekto „Alkoholio kontrolės politikos vertinimas, alkoholio vartojimo daromos žalos vertinimas“, Nr. VP1-4.3-VRM-02-V-05-001, finansavimo ir administravimo sutartis 2011-03-29 d. Nr. VP1-4.3-VRM-02-V-05-001 įgyvendinimas)	Parengtų projekto įgyvendinimo ataskaitų skaičius (vnt.) -1**	1	1	100	
02-03-01	Vykdyti, organizuoti bei tobulinti visuomenės sveikatos priežiūros specialistų mokymus ir kvalifikacijos kėlimą	7.1. Projekto „Sveikatos specialistų kvalifikacijos kėlimo programa“, projekto kodas VP1-1.1-SADM-10-V-01-005, finansavimo ir administravimo sutartis 2009-05-22 Nr. VP1-1.1-SADM-10-V-01-005/D4-117/11, įgyvendinimas	Pateikta projekto įgyvendinimo ataskaita (vnt.) - 1	1	1	100	
SVEIKATOS SISTEMOS VALDYMO PROGRAMA 01.021 (programos pavadinimas)							

01-01-02	Parengti ir įgyvendinti pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai programą, pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai ir jai atstovauti santykiuose su kitomis Europos Sąjungos institucijomis pagal Sveikatos apsaugos ministerijos kompetenciją	Dalyvavimas organizuojant Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai ekspertinio lygmens susitikimą – konferenciją „Psichikos sveikata: iššūkiai ir galimybės“	Suorganizuota konferencija (vnt.) - 1	1	1	100	
01-01-03	Atstovauti pirmininkaujantiems valstybės tarptautinėse organizacijose ir su trečiosiomis valstybėmis pagal Sveikatos apsaugos ministerijos kompetenciją	Dalyvavimas ir atstovavimas Lietuvai Europos Komisijos ir tarptautinės organizacijos Mental Health Europe (Europos Komisijos partnerio) renginiuose, skirtuose Europos Sąjungos šalių ekspertams; dalyvavimas partnerio teisėmis PSO renginiuose visuomenės psichikos sveikatos ir psichikos sveikatos priežiūros klausimais	Dalyvavimas 63-ojoje PSO Europos regiono komiteto sesijoje (vnt.) - 1	1	1	100	
01-01-05	Finansuoti veiklą panaudojant nuompinigus, gautus už išnuomotą valstybės funkcijoms nereikalingą turtą	Asmenų, kurie kreipiasi į asmens sveikatos priežiūros įstaigas dėl psichikos ir elgesio sutrikimų vartojant narkotines ir psichotropines medžiagas stebėsenos informacinės sistemos (ASIS) programinės įrangos palaikymas	Įsigyta ASIS programinės įrangos palaikymo ir aptarnavimo paslauga (proc.) – 100	100	100	100	